

شناسه خبر: ۱۵۲۸۰۱/۰۷/۱۱۳۹۱ - ۴۴:۰۰۰

خانه | مذهبی

آداب پوشیدن کفش

آیا درباره پوشیدن کفش آداب مخصوص وارد شده است؟

اد ویژه خرید مانتو

سحر از باسلام

خرید

افکارنیوز

دین اسلام، آخرین، کامل ترین و جامع ترین دین آسمانی است. در این راستا، آموزه‌های اسلامی به همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان در هر زمان و مکان نظر دارند و نیازمندی‌های او را پاسخ می‌گویند. به هر حال، یکی از مواردی که دین اسلام برای آن آداب و شیوه‌هایی قرار داده، پوشیدن کفش است، که پایبندی به این آداب، یک نوع شک نعمت محسوب می‌شود. آدابی مانند پوشیدن کفش به صورت نیکو، ایستاده کفش نپوشیدن و

دین اسلام، آخرین، کامل ترین و جامع ترین دین آسمانی است. [۱] در این راستا، آموزه‌های اسلامی به همه ابعاد زندگی فردی و اجتماعی انسان در هر زمان و مکان نظر دارند و نیازمندی‌های او را پاسخ می‌گویند. این نکته را باید توجه داشت که نباید خیال کرد چون اسلام، دین جامعی است، پس باید در تمام جزئیات نیز تکلیف معینی داشته باشد؛ [۲] بلکه با ارائه معیارها و ملاک‌های کلی و دلایل نقلی و عقلی، در برخی از جزئیات و موضوعاتی که در هر عصری به صورت یک امر جدید به وجود می‌آید، منظور و مقصود خویش را به

تفکر بشری واگذار کرده است، و بشر باید با به دست آوردن و فهم درست این معیار ها و ملاک ها و اجتهاد، به احکام و دستورات الهی دست پیدا کند. [۳]

البته دین اسلام در برخی جزئیات نیز وارد شده و برای آنها آداب و شیوه هایی قرار داده که یکی از آنها پوشیدن کفش است، که پایبندی به این آداب، یک نوع شک نعمت محسوب می شود.

بحثاز پوشیدن کفش و آداب آن به صورت خلاصه چنین است:

یک. اصل پوشیدن کفش: پوشش پا در دین اسلام مورد توجه قرار گرفته است. در این رابطه امام باقر (ع) می فرماید: «پوشیدن خُف (نوعی کفش راحتی)، نیروی چشم را افزایش می دهد». [۴] نیز امام صادق (ع) فرموده است: «مداومت بر پوشیدن خُف، آدمی را از ابتلا به بیماری جذام دور می دارد». [۵] و «خُف» در لغت، به معنای هر پاپوشی است که روی دو قدم را بپوشاند؛ چه ساق داشته باشد یا نداشته باشد؛ [۶] در مقابل نعلین [۷] که همه روی پا را نمی پوشاند، و گفته شده که خُف، بزرگتر از نعل است. [۸]

دو. اهمیّت کفش خوب: در این باره امام علی (ع) در مجلسی به یاران خود فرمود: «کفش خوب، حافظ بدن و کمک بر نماز و پاکیزگی است». [۹]

سه. مشخصات کفش نیکو: امام علی (ع) از پوشیدن کفشی که دارای استحکام کافی نیست، منع فرمودند. [۱۰] و امام صادق (ع) در روایتی پوشیدن کفش سیاه را ناپسند دانسته و بر پوشیدن کفش زرد رنگ، [۱۱] و سفید رنگ، سفارش فرمود، [۱۲] که پوشیدن هر کدام دارای ثواب ویژه ای است.

چهار. آداب و شیوه پوشیدن کفش: در احادیث آداب و شیوه هایی برای پوشیدن کفش بیان شده که به مواردی اشاره می شود:

۱. کفش به صورت خوب و نیکو پوشیده شود. [۱۳]

۲. کفش، به صورت ایستاده پوشیده نشود. [۱۴]

۳. از راه رفتن با یک لنگه کفش دوری شود. [۱۵]

۴. در پوشیدن کفش، پای راست مقدم شود و در بیرون آوردن، پای چپ. [۱۶]

۵. برای پوشیدن کفش این دعا را بخواند: «بِسْمِ اللّٰهِ، اللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ وَطْئُ قَدَمَيَّ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ تَبَّتْهُمَا عَلٰی الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ»؛ به نام خدا، خدایا بر محمد و آل محمد درود فرست و قدم مرا در دنیا و آخرت هموار گردان و در روزی که قدم ها لغزش پیدا می کنند، قدم های مرا بر صراط مستقیم، ثابت نگهدار.

و برای در آوردن کفش از پا این دعا را بخواند: «الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِي رَزَقَنِي مَا اَوْقَىٰ بِهٖ قَدَمَيَّ مِنَ الْاَذَى، اَللّٰهُمَّ تَبَّتْهُمَا عَلٰی صِرَاطِكَ الْمُسْتَقِيمِ، يَوْمَ تَزُلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ، وَ لَا تَزِلُّهُمَا عَنِ الصِّرَاطِ الْمُسَوِّی»؛ [۱۷] سپاس خدای را که کفشی را به من ارزانی داشت تا پای خود را از اذیت شدن حفظ کنم، خداوند! روزی که قدم ها لغزش پیدا می کنند، قدم های مرا بر صراط مستقیم، ثابت نگهدار و آنها را از راه مستقیم نلغزان.

پی نوشت:

[۱]. ر. ک: نمایه های «دلایل حقانیت اسلام»، سؤال ۲۷۵ (سایت: ۷۳)؛ «اسلام و عقلانیت»، سؤال ۵۰. (سایت: ۲۸۶).

[۲]. ر. ک: مطهری، مرتضی، مجموعه آثار، ج ۲۱، ص ۱۹۳ - ۱۹۵، انتشارات صدرا، قم، چاپ اول، بی تا.

[۳]. ر. ک: نمایه های «قرآن و اجتهاد»، سؤال ۶۶ (سایت: ۳۰۷)؛ «علت عدم بیان حکم برخی از موضوعات در دین»، سؤال ۶۳۶۲ (سایت: ۶۵۴۵).

[۴]. شیخ صدوق، محمد بن علی، ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ص ۲۵، دار الشریف الرضی للنشر، قم، چاپ دوم، ۱۴۰۶ ق.

[۵]. همان.

[۶]. طریحی، فخر الدین، مجمع البحرین، ج ۵، ص ۴۹، کتابفروشی مرتضوی، تهران، چاپ سوم، ۱۳۷۵ ش؛

[۷]. که در لغت تعبیر به «نعل» و «حذاء» شده است؛ جوهری، اسماعیل بن حماد، الصحاح

- تاج اللغة و صحاح العربية، محقق و مصحح: عطار، احمد عبد الغفور، ج ٥، ص ١٨٣١، دار العلم للملايين، بيروت، چاپ اول، ١٤١٠ق.
- [٨]. ابو الحسين، احمد بن فارس بن زكريا، معجم مقائيس اللغة، محقق و مصحح: هارون، عبد السلام محمد، ج ٢، ص ١٥٤، انتشارات دفتر تبليغات اسلامي، قم، چاپ اول، ١٤٠٤ق.
- [٩]. كليني، محمد بن يعقوب، الكافي، محقق و مصحح: غفاري على اكبر، آخوندي، محمد، ج ٢، ص ٤٦٢، دار الكتب الإسلامية، تهران، چاپ چهارم، ١٤٠٧ق.
- [١٠]. همان، ج ٦، ص ٤٦٣.
- [١١]. ثواب الاعمال و عقاب الاعمال، ص ٢٤ و ٢٥.
- [١٢]. همان، ص ٢٤.
- [١٣]. شيخ صدوق، محمد بن علي، من لا يحضره الفقيه، محقق و مصحح: غفاري، على اكبر، ج ٣، ص ٥٥٥، دفتر انتشارات اسلامي، قم، چاپ دوم، ١٤١٣ق.
- [١٤]. شيخ صدوق، محمد بن علي، الخصال، محقق و مصحح: غفاري، على اكبر، ج ٢، ص ٥٢١، انتشارات جامعه مدرسين، قم، چاپ اول، ١٣٦٦ش.
- [١٥]. الكافي، ج ٦، ص ٥٣٤.
- [١٦]. طبرسي، فضل بن حسن، الآداب الدينية للخزانة المعينية، ترجمه عابدي، احمد، ص ٦٠، نشر زائر، قم، چاپ اول، ١٣٨٠ش.
- [١٧]. همان.